

EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA

ECB personāla noteikumu 0 daļa, kas nosaka ētikas principus

(Ar šo tekstu atsauc un aizstāj tekstu, kas publicēts "Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī" C 92, 2004. gada 16. aprīlis, 31. lpp.)

(2010/C 104/02)

0.1. Vispārīgi noteikumi

0.1.1. Darbinieku rīcība nedrīkst ietekmēt ne to neatkarību, ne neutralitāti, ne kaitēt ECB reputācijai. Darbinieki:

- a) ciena ECB kopējās vērtības un savā profesionālajā un privātajā darbībā rīkojas veidā, kas ir atbilstošs ECB kā Eiropas institūcijas raksturam;
- b) pilda savus pienākumus apzinīgi, godīgi, neņemot vērā personīgās intereses vai nacionālās intereses, ievēro augstu profesionālās ētikas limeni un savā darbībā ir lojāli tikai ECB;
- c) veicot visus savus privātos finanšu darījumus, rīkojas uzmanīgi un rūpīgi un atturas no jesaistīšanās ekonomiskos vai finanšu darījumos, kas var aizskart viņu neatkarību vai neutralitāti.

0.1.2. Privilēģijas un imunitāte, ko darbinieki bauda saskaņā ar Protokolu par Eiropas Savienības privalomejām un imunitati, viņiem ir piešķirtas tikai ECB intereses. Šīs privalomejās vai imunitātes nekādā veidā neatbrīvo darbiniekus no to privāto saistību izpildes vai no spēkā esošo tiesību aktu un politicas noteikumu ievērošanas. Ja pastāv strīds par privalomejām vai imunitati, attiecīgais darbinieks nekavējoties informē ECB Valdi.

0.1.3. Darbinieki, kas ir nosūtīti vai kas ir atvaininājumā no citas iestādes vai organizācijas, tiek integrēti ECB personālā, viņiem ir tādas pašas tiesības un pienākumi kā citiem darbiniekiem un viņi veic savus pienākumus tikai ECB labā.

0.2. Pilnvarotais ētikas jomā

Darbinieki var prasīt norādījumus ECB Pilnvarotajam ētikas jomā par jebkuru jautājumu, kas ir saistīts ar atbil-

stību ECB ētikas principiem. Attiecībā uz darbību, kas pilnībā atbilst Pilnvarotā ētikas jomā padomiem vai viņa izstrādātajiem noteikumiem, pastāv prezumpcija, ka tā atbilst ētikas principiem un nevar būt par pamatu disciplināra pārkāpuma procedūras sākšanai. Šādi padomi neatbrīvo darbiniekus no atbildības pret trešājām personām.

0.3. Dienesta noslēpums

0.3.1. Darbinieki atturas no klasificētas informācijas, ko tie ir saņēmuši saistībā ar saviem darba pienākumiem, neatļautas izpaušanas jebkurai personai ārpus ECB, ieskaitot savus gimenēs loceklus, kā arī saviem kolēgiem ECB, kuriem šāda informācija nav nepieciešama savu darba pienākumu veikšanai, ja vien šāda informācija nav publiskota vai darīta pieejama sabiedrībai.

0.3.2. Atļauja izpaust informāciju ir jāsaņem saskaņā ar Iestādes prakses rokasgrāmatā (*Business Practice Handbook*) paredzētajiem dokumentu vadības un konfidencialitātes noteikumiem.

0.3.3. Darbiniekam tiek sniegtā atļauja izpaust informāciju, ja viņam ir jāsniedz liecība tiesvedības ietvaros vai citā gadījumā un ja attiekšanās sniegt liecību var izraisīt kriminālatbildību. Izņēmuma kārtībā atļauja izpaust informāciju nav jāsaņem, ja darbinieks ir aicināts sniegt liecību Eiropas Savienības Tiesā tiesvedības ietvaros starp ECB un esošu vai bijušo darbinieku.

0.4. Iekšējās attiecības

0.4.1. Darbinieki ievēro augstākstāvošo darbinieku norādījumus un atbilstošo pakļautības kārtību.

0.4.2. Darbinieki neprasa citiem darbiniekiem veikt privātus uzdevumus savā vai citu labā.

0.4.3. Darbinieki pret saviem kolēgiem izturas lojāli. Darbinieki neslēpj no citiem darbiniekiem informāciju, kas var ietekmēt darba gaitu, jo īpaši, lai gūtu personisku labumu, kā arī nesniedz nepareizu, klūdainu vai pārspilētu informāciju. Turklat viņi netraucē sadarbību vai neatsakās no sadarbības ar citiem kolēgiem.

0.5. ECB resursu lietošana

Darbinieki ciena un sargā ECB īpašumu. Viss aprīkojums un telpas, ko nodrošina ECB, neatkarīgi no to rakstura ir paredzētas tikai lietošanai dienesta vajadzībām, ja vien lietošana privātām vajadzībām nav atļauta saskaņā ar attiecīgajiem iekšējiem noteikumiem, kas paredzēti Iestādes prakses rokasgrāmatā, vai saņemot īpašu atļauju. Darbinieki veic visus pamatotos un atbilstīgos pasākumus, lai ierobežotu ECB izmaksas, kur vien iespējams tā, lai pieejamie resursi varētu tikt izmantoti visefektīvākajā veidā.

0.6. Cieņa darbā

Darbinieki atturas no jebkādas diskriminējošas attieksmes pret citiem un no jebkādas psiholoģiskas vardarbības vai seksuālas uzmākšanās, vai iebiedēšanas. Viņi izrāda sapratni un cieņu pret citiem un izvairās no jebkādas rīcības, ko cita persona var pamatoti uzskatīt par aizskarošu. Ziņošana par vardarbību, uzmākšanos vai iebiedēšanu nedrīkst ietekmēt darbinieka stāvokli. Darbinieki ievēro ECB "Cieņa darbavietā" politiku (*Dignity at Work policy*).

0.7. Ziņošana par profesionālo pienākumu pārkāpumiem

0.7.1. Neskarot darbinieku pienākumus saskaņā ar 2004. gada 3. jūnija Lēmumu ECB/2004/11 par noteikumiem un nosacījumiem izmeklēšanai, ko Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai veic Eiropas Centrālajā bankā, lai novērstu krāpšanu, korupciju un citas nelikumīgas darbības, kas kaitē Eiropas Kopienu finanšu interesēm, kā arī par grozījumiem Eiropas Centrālās bankas darbinieku darba līgumu noteikumos⁽¹⁾, darbinieki ziņo ECB un/vai Pilnvarotajam ētikas jomā, ja tiem ir informācija vai labi pamatotas aizdomas par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, terorisma finansēšanu, iekšējās informācijas izmantošanu darījumos, krāpšanu vai koruptīvām darbībām, ko izpildot savus profesionālos pienākumus un veikuši citi darbinieki vai ECB preču piegādātāji, vai ECB pakalpojumu sniedzēji.

0.7.2. Visos citos gadījumos darbinieki, ja tiem ir informācija vai labi papamatotas aizdomas par cita

darbinieka vai preču piegādātāja vai pakalpojumu sniedzēja profesionālo pienākumu pārkāpumu, var ziņot ECB un/vai Pilnvarotajam ētikas jomā.

0.7.3. Darbinieki, kas ir ziņojuši informāciju vai labi pamatotas aizdomas par profesionālo pienākumu pārkāpumu, nekādā veidā netiek pakļauti netaisnīgai vai diskriminējošai attieksmei, iebiedēšanai, atriebībai vai vajāšanai.

0.7.4. Darbinieka identitāte, kurš ziņo informāciju vai labi pamatotas aizdomas par profesionālo pienākumu pārkāpumu, tiek aizsargāta, ja darbinieks to piepras.

0.8. Interēšu konflikti – vispārīgais noteikums

Darbinieki izvairās no jebkuras situācijas, kas var radīt interēšu konfliktu starp viņu darbu un privātajām interešēm vai var tikt uzskatīta par šādu interēšu konfliktu izraisošu. Darbinieki, kam veicot savus pienākumus, ir jālēmīj par jautājumu vai rīcību kādā jomā, attiecībā uz kuru viņiem ir personiskas intereses, nekavējoties par to informē savu tieso vadību vai pilnvaroto ētikas jomā. ECB var veikt atbilstošus pasākumus, lai izvairītos no interēšu konflikta. Jo īpaši, ja neviens cits pasākums nav atbilstošs, ECB var atbrīvot darbinieku no atbildības par attiecīgo jautājumu.

0.9. Laulātā vai atzītā partnera algots darbs

Darbinieki informē ECB vai Pilnvaroto ētikas jomā par sava laulātā vai atzītā partnera algotu darbu, kas var izraisīt interēšu konfliktu. Ja darba raksturs izraisa interēšu konfliktu ar darbinieka pienākumiem un ja darbinieks nevar apņemties, ka interēšu konflikts tiks pārtraukts noteiktā termiņā, ECB pēc apspriešanās ar Pilnvaroto ētikas jomā lemj par to, vai darbinieku atbrīvot no attiecīgajiem pienākumiem.

0.10. Dāvanu došana un pieņemšana

0.10.1. "Dāvana" ir jebkāds labums vai priekšrocība gan finansiāla, gan natūrā, kas ir jebkādā veidā saistīta ar darbinieka nodarbinātību ECB un kas nav nolīgtā atlīdzība par sniegtajiem pakalpojumiem, neatkarīgi no tā, vai to dod vai tā piedāvāta darbiniekam, vai jebkuram tā ģimenes loceklim vai tuviniekam, vai profesionālajam partnerim.

⁽¹⁾ OV L 230, 30.6.2004., 56. lpp.

0.10.2. Dāvanas pieņemšana nedrīkst traucēt vai ietekmēt darbinieka neatkarību vai rīcības brīvību un nedrīkst radīt neatbilstošas saistības vai cerības ne tās sniedzējam, ne saņēmējam.

0.10.3. Darbinieki nepieņem dāvanas un nepieprasā dāvanas no iepirkuma procedūras dalībniekiem.

0.10.4. Aizliegts pieņemt biežas dāvanas no viena un tā paša avota.

0.10.5. Darbinieki ziņo par visām dāvanām, ko tuvi ģimenes locekļi ir saņēmuši no avotiem, kas ir jebkādā veidā saistīti ar darbinieka nodarbinātību ECB.

0.11. Ārējās darbības, kas tiek veiktas profesionālo pienākumu ietvaros

Darbinieki nepieņem maksājumus no trešajām personām saistībā ar ārējām darbībām, kas ir jebkādā veidā saistītas ar darbinieka nodarbinātību ECB. Šādu maksājumu adresāts ir ECB.

0.12. Privātas darbības

0.12.1. Darbinieki neveic nekādās privātas darbības, kas jebkādā veidā var traucēt pienākumu izpildi pret ECB un, jo īpaši, kas var būt interešu konflikta avots.

0.12.2. Neskarot iepriekšējā punktā noteikto, darbinieki var iesaistīties privātās darbībās, par to nesāņemot atlīdzību, piemēram, vienkāršā un konservatīvā ģimenes aktīvu pārvaldībā un darbībās tādās jomās kā kultūra, zinātne, izglītība, sports, labdarība, reliģija, sabiedriskais darbs vai cita labdarība, kam nav negatīvas ietekmes uz darbinieka pienākumiem pret ECB un/vai kas nav iespējams interešu konflikta avots.

0.12.3. Jebkuru citu privātu darbību veikšanai darbiniekiem ir jāsaņem ECB atļauja. Šādas darbības ietver:

- a) pētniecību, lekciju sniegšanu, grāmatu un rakstu rakstīšanu vai līdzīgas bezatlīdzības kārtībā veiktas privātas darbības, kurās ir saistītas ar ECB un tās darbību;
- b) jebkuru citu privātu darbību, kas veikta nesaņemot atlīdzību, kura ir ārpus 0.12.2 panta tvēruma;
- c) privātas darbības, kas veiktas, saņemot atlīdzību.

Lemjot par to, vai jaut darbiniekam iesaistīties šādās privātās darbībās, ECB nēm vērā, vai attiecīgā darbība ietekmē darbinieka pienākumus pret ECB un, jo īpaši, vai tā ir potenciāls interešu konflikta avots.

0.12.4. Neskarot iepriekšējos punktos noteikto, darbinieki var iesaistīties politiskās darbībās, piemēram, balsot, veikt politiskus ziedojušus, piedalīties sanāksmēs un iesaistīties aktivitātēs vietējā līmenī. Darbinieki, iesaistoties politiskās aktivitātēs, atturas no savu darba pienākumu un stāvokļa ECB atklāšanas un neļauj cītiem uzskatīt, ka viņu personiskais viedoklis atspoguļo ECB viedokli.

0.12.5. Darbinieki, kas vēl kandidēt uz vēlētu publisku amatu paziņo ECB, kura, nēmot vērā dienesta intereses, lemj vai attiecīgajam darbiniekam:

- a) ir nepieciešams lūgt atvaļinājumu saistībā ar personiskiem iemesliem; vai
- b) ir jāpiešķir ikgadējais atvaļinājums; vai
- c) var tikt atlauts pildīt savus pienākumus uz nepilnu slodzi; vai
- d) var jaut turpināt pildīt savus pienākumus kā iepriekš.

0.12.6. Darbinieki, kas tiek ievēlēti vai iecelti publiskā amatā, nekavējoties informē ECB, kas, nēmot vērā dienesta intereses, amata nozīmīgumu, pienākumus, kas ar to saistīti, kā arī atalgojumu un amata pienākumu ietvaros radušos izdevumu atlīdzināšanu, pieņem vieno no iepriekšējā punktā noteiktajiem lēmumiem. Ja darbiniekam tiek uzlikt pienākums doties atvaļinājumā saistībā ar personiskiem iemesliem vai sniegtā atlauja turpināt pildīt savus pienākumus uz nepilnu slodzi, šāda atvaļinājuma vai darba uz nepilnu slodzi ilgums atbilst darbinieka publiskā amata pilnvaru laikam.

0.12.7. Privātas darbības tiek veiktas ārpus darba laika. Izņēmuma gadījumos ECB var atlaut izņēmumus no šī noteikuma.

0.12.8. ECB var jebkurā brīdī pieprasīt pārtraukt privātas darbības, kas vairs neatbilst iepriekšējos punktos ietvertajiem noteikumiem.

0.13. Iepirkumi

Darbinieki nodrošina pareizu iepirkuma procedūru norisi, saglabājot neutralitāti un taisnīgumu un nodrošinot savas darbības pārredzamību. Saistībā ar iepirkuma procedūrām darbinieki ievēro visus vispārīgos un speciālos noteikumus, kas attiecas uz interešu konfliktu novēršanu un ziņošanu par tiem, dāvanu saņemšanu un dienestu noslēpumum. Darbinieki sazinās ar iepirkuma procedūras dalībniekiem tikai izmantojot oficiālus kanālus un izvairās no jebkādas informācijas sniegšanas mutvārdos.

0.14. Sarunas par iespējamu nodarbinātību

Darbinieki visās sarunās par iespējamu nodarbinātību, kā arī pieņemot šādu darba piedāvājumu, rīkojas godīgi un apdomīgi. Darbinieki informē savu tiešo vadītāju, par jebkuru iespējamu nodarbinātību, kas var izraisīt interešu konfliktu vai kuru var uzskaitīt par interešu konfliktu izraisošu, vai viņu stāvokļa ECB jaunprātīgu izmantošanu. Darbiniekiem var prasīt atturēties no darba ar jebkuru jautājumu, kas ir saistīts ar iespējamo turpmāko darba devēju.

0.15. Apbalvojumi, goda tituli un goda zīmes

Darbiniekiem jāsaņem atļauja pirms apbalvojumu, goda titulu vai goda zīmju pieņemšanas, kas saistīti ar viņu darbu ECB.

0.16. Attiecības ar trešajām personām

0.16.1. Darbinieki attiecībās ar jebkuru trešo personu ievēro ECB neatkarību, reputāciju un nepieciešamību saglabāt dienesta noslēpumus. Darbinieki neprasīt un nepieņem norādījumus ne no vienas valdības, iestādes, organizācijas vai personas ārpus ECB. Darbinieki informē savu vadību par jebkuru neatbilstošu trešās personas mēģinājumu ietekmēt ECB darbību.

0.16.2. Darbinieki savās attiecībās ar sabiedrību ievēro ECB noteikumus par publisku pieejumu informācijai un ņem vērā Eiropas Labas administratīvās prakses kodeksu.

0.16.3. Darbinieki savas attiecības ar Eiropas Centrālo banku sistēmas (ECBS) kolēģiem nacionālajās centrālajās bankās veido ciešas abpusējas sadarbības garā. Veidojot šo sadarbību, tiek ievērots diskriminācijas aizlieguma princips, vienlīdzīgas attieksmes princips un izvairīšanās no nacionāliem aizspriedumiem. Attiecībās ar NCB darbinieki patur prātā savas saistības pret ECB un ECB neitrālo pozīciju ECBS.

0.16.4. Darbinieki ir uzmanīgi attiecības ar interešu grupām un plašsaziņas līdzekļiem, jo īpaši attiecībā uz jautājumiem, kas ir saistīti ar to profesionālo darbību, un ievēro ECB intereses. Darbinieki visus plašsaziņas līdzekļu iesniegtos informācijas pieprasījumus, kas ir saistīti ar darbinieku profesionālo darbību, nosūta Komunikācijas direktorātam un ievēro attiecīgos iestādes prakses rokasgrāmatas noteikumus.

0.17. Iekšējās informācijas izmantošana darījumos

0.17.1. Darbinieki neizmanto vai nemēģina izmantot informāciju, kas attiecas uz ECB darbību un kas nav publiskota vai kas nav pieejama sabiedrībai, savās vai citu personu privātajās interesēs. Darbiniekiem ir īpaši aizliegts gūt labumu no šādas informācijas, veicot jebkādu finanšu darījumu, kā arī iesakot slēgt vai dodot padomu neslēgt šādus darījumus. Šis pienākums paliek spēkā arī pēc darba tiesisko attiecību izbeigšanas ar ECB.

0.17.2. Darbinieki var veikt aktīvu īstermiņa tirdzniecību tikai gadījumā, ja Pilnvarotais ētikas jomā ir guvis pārliecību par šādu darījumu pamatojumu un to nespekulačīvo raksturu.

0.17.3. Darbinieki uzglabā dokumentāciju par pašreizējo un iepriekšējo kalendāro gadu, kas attiecas uz:

- a) banku kontiem, ieskaitot dalītos kontus, vērtspapīru kontus un kontus pie biržas māklekiem;
- b) jebkādām pilnvarām, ko trešās personas ir tiem devušas saistībā ar to banku kontiem, ieskaitot vērtspapīru kontus;
- c) jebkādiem vispārīgiem rīkojumiem vai norādījumiem, kas doti trešajām personām, kuras ir pilnvarotas pārvaldīt darbinieka ieguldījumu portfeli;
- d) jebkādu aktīvu vai tiesību pirkšanu vai pārdošanu, kas veikta uz viņa paša risku un paša vārdā vai kas veikta uz citu personu risku un citu personu vārdā;

- e) augstāk minēto kontu izrakstus;
- f) hipotekārajiem kredītiem vai citiem aizņēmušiem, ko tie uzņēmušies savā vārdā un uz savu risku vai ko tie uzņēmušies citas personas vārdā uz citas personas risku; un
- g) darījumiem saistībā ar pensiju plāniem, ieskaitot ECB pensiju plānus.

Lai pārraudzītu 0.17.1 un 0.17.2 panta ievērošanu, pēc Cilvēkressursu, budžeta un organizācijas ģenerāldirektorāta pieprasījuma darbinieki sniedz augstākminēto dokumentāciju par pēdējiem sešiem mēnešiem, kā noteikts pieprasījumā.

Pienākumi, kas darbiniekam uzlikti saskaņā ar šo pantu, ir spēkā vienu gadu pēc darba attiecību ar ECB pārtraukšanas.

0.17.4. Darbinieki, kuriem sakarā ar to pienākumiem ir pieeja iekšējai informācijai par ECB monetāro politiku vai valūtas kursa politiku, vai ECBS finanšu operācijām, atturas no finanšu ieguldījumu darījumu veikšanas, kas nav:

- ieguldījumu darījumi kolektīvo ieguldījumu shēmās, kuru ieguldījumu politiku tie nevar ietekmēt,
- ieguldījumu darījumi ar atvasinātiem finanšu instrumentiem, kas balstās uz indeksiem, kurus tie nevar ietekmēt,

— ieguldījumu darījumi, kas balstās uz rakstisku aktīvu pārvaldības līgumu, un

— tirgojamo parāda instrumentu pirkšana un turēšana līdz termiņa beigām vai noguldījumu veikšana.

Ieguldījumi, kas jau pastāv brīdī, kad uz darbinieku sāk attiekties šis regulējums, var tikt saglabāti vai mainīti, ja darbinieks:

- paziņo Pilnvarotajam ētikas jomā par visām izmaiņām ieguldījumu instrumentos, un
- pēc paša iniciatīvas un bez kavēšanās paziņo par jebkādām izmaiņām informācijā, kas minēta no 0.17.3 a) līdz c) pantam.

Šajā punktā noteiktie darbinieka pienākumi ir spēkā vienu gadu pēc brīža, kad darbinieks beidz piederēt darbinieku kategorijai, kurai ir pieeja iekšējai informācijai par ECB monetāro un valūtas maiņas kursa politiku vai ECBS finanšu operācijām.

Darbinieki, kuriem saistībā ar to pienākumiem ir pieeja iekšējai informācijai par ECB monetāro politiku, atturas no jebkura finanšu ieguldījuma darījuma veikšanas, septiņās dienas pirms pirmās ECB Padomes sēdes kalendārajā mēnesī.